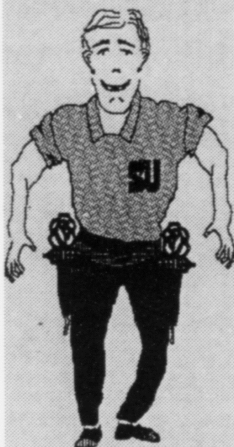

Ert tú til reiðar?

Fá ávirkan á samfelagið
Fá ávirkan á politikkinn
Fá ávirkan á politisku flokkarnar
Verð við til at rætta samfelagið uppáttur
Tak lut í politikk - verð við í einum politiskum ungmannafelag
Politikkur er tín og mín ábyrgd

SU Sosialistiskt Ungmannafelag í Føroyum

Lesarin hevur orðið

Teir misnýta Fiskavirking

I seinasta Bergmáli, sum kom út so langt síðani, sum 6. oktober í fjór (tit lovaðu at koma eina ferð um mánaðin) eftirlýstu tit lesarabrevum.

Eg haldi tað eru púra beint, og alla æru vert, at ungfolk royna, positivt, at ávirka politisku flokkarnar, sum færi og færri fólk hava álit á.

Tað er eisini gott at tit taka evni upp, sum arbeiðsloysi, kommunusamanklægg, politisku skipanina o. s. fr. Men hví hyggja tit ikki nærmari at tykkara egnu? Verið tit eitt sindur meira sjálvkritisk - slúki ikki øllum rátt, sum javnaðarflokkurin kemur við!

Javnaðarflokkurin hevur, saman við fólkaflokkinum saman í, skaffað okkum tvey anskræmtilig monopol: Bankamonopolið og flakavirkismonopolið, Føroya Fiskavirking. Men ikki nokk við tí. Tað tykist sum tit elli í javnaðarflokkinum eru so glað so glað fyrri hetta og vit halda okkum hoyra fagnaðarsong tykkara, so glað tykast tit at vera fyrri hetta.

Men fólkaflokkurin hevur langt síðani lurt tykkum av. Teir vistu væl, at saneringin

mátti til, og at virki skuldu skifta eigarar. Men teir spældu síni kort væl. Teir sluppu sær undan ábyrgd - og hvat halda tit, at teir antimonopol-politikkur gongur út uppá? At útvega somu eigarum virkini aftur, sjálvandi. Vaknið, vaknið nú, javnaðarmenn! Liggið ikki altíð og sovi!

Síðani hava tit skaffa okkum Føroya Fiskavirking. Og snork snork. Hvøjr eru valdir í nevndina? Tykkara mótstøðumenn, Edmund Joensen, Pól Michelsen (fyrri at nevna teir, sum beinleiðis eru politikkarar) Har er eingin javnaðarmáður.

Hví halda tit at Føroya Fiskavirking ikki setur størri gongd á framleiðsluna nú beinanvegin? Tað hevði kanska ikki bara verið gott fyrri arbeiðsfólk, men javnaðarflokkurin hevði nokk klárast seg betur til valið, um arbeiðsloysið lækkaði niður á 10%!!!

Vit skulu kanska ikki pástanda, at Edmund Joensen og Pól Michelsen misnýta sínar sessir politiskt, men hví skulu teir beinleiðis hjálpa javnaðarflokkinum? Men vit kunnu misteinkja teir - tað kann eingin stevna okkum fyrri.

Hví skriva tit ikki um hetta? Ella Sosialurin? Ella eru javnaðarmenn bara so svøvn-tungir?

Ábyrgdarmenn sova ikki á vaktini - farið til verka!!!!

observa

Bergmál

HOYRT OG SÆÐ

Útvarps- og sjónvarpsummæll

Mangt skalt tú hoyra - áðrenn av dettur oyrað

Bæði útvarpið og sjónvarpið eru nú komin gjøgnum fyrru helvt av vetrarskránni við longdani sendi tíð. Vit kunnu nú spyrja, um vit sum lurtarar/hyggjarar hava fingið meiri burtur úr hesum, ella ikki. Svárið er geitt - tað hava vit.

»Dagur og vika« er mentan

Sjónvarpið legði fyrri við eini eyka sending av »degi og viku«. Fleiri vóru tey, ið fíltust á hetta, tí nú varð mentanin verri umboðað, enn áður. Hetta er veruleikafjafar, tí hvat eru tíðindi annað er mentan? Tað er púra vist, at sjónvarpsleiðslan hevur fólksins fulla stuðul í, at hetta er rætta leiðin.

Stórín ringa víðerb

Áðrar broytingar eru eisini farnar fram í sjónvarpinum. Nýggjur stjóri er settur - J. A. Skaale fekk durafjórðing. Nógv vóru tey, ið tóktu synd í honum og hildu tað vera órættvist av landsstýrinum at seta annan stjóra. Men so var ikki. Sjálvandi skuldi landsstýrið seta annan stjóra, tá starvið varð fíðaravmarkað, og tá verandi stjórinn hevði sitið tvey skeið. Tað er tá klárt, hvat skulu vit annars hava tíðarsett stórv til?

Men hinvegin so líkast tað svartasta ongum, at landsstýrið ikki gjørdi stjórnum tað greitt frammanundan, og at ongur reglur eru fyrri, hvat hendir slíkum persóni, ið kemur so illa á fyrri, sum Jógvan Asbjørn kom. Vónandi tekur landsstýrið við læru av hesum - men spell er, at onkur má koma illa fyrri, áðrenn slíkt verður gjørt.

Sjónvarpsstórin plagar at lúgva

Men eitt sindur av kritikk skal nýggi stjórinn kortini fáa. Tað snýr seg um frótt, nú greitt er, at froyingar vera

við í EM-fótbólti: Nú prúvar tú ikki upp á at lúpa okkum inn á Svagaskarði!!! Vit vilja vita í góðari tíð, um sjónvarpið fer at senda dystir av Svagaskarði beinleiðis, ella ikki. Ámi - álvaratos, tú kanst ikki vera bekentur at sita fyrri opnum skermi, og ikki vilja upplýsa um sjónvarpið fer at senda dystirnar. Tit í sjónvarpinum eru hóast alt okkara tenarar - vit beiala! - og tað er ikki okkara skuld at landsstadiónið er lagt langt úti í oyðini. Tá so »formufluga« er atborið, so mugu loftmálarir senda dystirnar, um fólkikið skal siggja/hoyra teir!

Gott undirhald

Útvarpið hevur rættuliga spent seg út við ungdomstílfarið. Serliga eru tað sendingarnar »Magnussen & Magnussen« og »Náttar-ravnarnir«, ið gera munin. Fyrra sendingin er kanska til tey yngstu, og seinni fyrri tey eldru ungu. Men, sum vit søgdu í seinasta »Bergmáli«, tá vit umrøddu hesar sendingarnar, hatta er flint - haldið tit áfram!

Ópresist útvarp

Men okkurt er at finna at útvarpinum kortini: Hugsi tað var, tá vetrarskránni byrjaði, ella var tað fyrr, at útvarpið lovaði, at nú skuldu teir vera premissari - byrja til tíðina. Eitt nú skuldu veðurtíðindi o. a. lesast áðrenn tíðindasendingin byrjar, kl 12:20 og 18:30. Tíðindi skuldu koma upp á slagið. Her haltar útvarpsmanningin illa og má taka sær um reiggj.

Fullur útvarpsmaður

Annað, ið ikki eigur at koma fyrri, at útvarpsmaður kemur fram at mikrofonini skilt fullur. Var tað onkur annar, ið hetta gjørdi, hevði hann helst fingið fótin. Vónandi víðger útvarpsleiðslan slíkt í álvara, tí vit gjalda treyðugt almennum starvsfólki løn fyrri at pímpa í arbeiðstíðini!!!

Fleiri góðar sendingar

Onnur í útvarpinum eiga tó rós og fleiri góðar sendingar eru. Vit kunnu nevna lögfrøðing, almannatátt-

in, eldrasendingar, ungdomssendingar, fimmarin, kuffertir o. s. fr. Men tónleikurin er ov nógur - ella hinvegin, ov lítið verður gjørt burtur úr. Eitt nú »Nýtt og gott gamalt«. Tá útvarpið ger sær ómak at hava vertir uttanfrá, so kundi meiri verið gjørt burtur úr, við práti, frágreivingum, o. s. fr. (Vertirnir kundu eisini spurt Birgir Kruse, hvussu man gera slíkar sendingar - hansara eru nevniliga góðar!!!, Annars kundi bara sama pláta ligið á, frá tí at tíðindini endaðu, til kl 14:00, tí tað kann gera tað sama, hvørt tað er, ið »annoncerar« lögini, ið spæld verða. Tó so, onkuntíð gera teir meiri burtur úr, men teir gera kanska tað, teir eru bidnir at gera!?

Troyttandi, Helgi Jacobsen

Fimmarin er mangan góður. Men onkuntíð verður farið dekan ov lætt um, serliga tá tann »opni« fimmarin er. Viðhvørt virkar tað, sum um útvarpsmanning tá fer um garðin, har hann er lægstur. Ein útvarpsmann mugu vit tó nevna, ið er dekan ov erkvisin. Tað er Helgi Jacobsen. Ikki tí, hann er helst góður nokk. Men hann er altíð í »forsvarsposisjon«. Bara onkur lurtari kemur við tí minsta kritikk (t. d. Petur Sigurd Rasmussen og Finnboji Niclasen o. fl.) so brúkar hann fleiri minuttir til sjálverju og til at rættvístgera seg sjálván. Hatta hoyrir ongastadni heima. Heldur ikki nýttist honum at spei-keka Lutjen Apol um kommunismu og ræsoneringarskort í fimmaranum. Útvarpsmaðurin hevur ikki til uppgávu at politisera tað, ið fólk ringja inn um!!!

- Og so at verja politikarar - hann skal tráspyrja teir, teir skulu nokk klára seg, men hin meinigi, ið ringir til fimmaran, hann skal hava hjálp - leggji tykkum tað í geyma...

arp.

um teir skulu manna landsstýrið eftir valið - tað er púra vist, sigur Petur Páll. Annars leggur hann afturat, at hann óttast uppgávulýndið hjá Sambandsflokkinum: - Serliga størsti vandin er, um teir soleiðis tveita okkum fyrri fótum á Evropska Samveldinum, ES, Petur Páll. Nú fæst ikki meiri peningur frá dønnum, so er at fara til ES, tykist at vera hyggjuráð Sambandsflokksins, men hatta er sera vandamikilið spæl, tað vóni eg at veljarin hugsar um!

Betri við størri eindum

Onnur mál, ið javnan verða havd á lofti, tá tosað verður um kommunalpolitikk mótvegis landspolitikk, er eitt nú spurningurin um vit skulu hava størri kommunalar eindir og um vit skulu broyta valskipanina, eitt nú hava alt landið sum eitt valdømi til lótingsval. Vit hava spurt Petur Páll, hvørja hugsan hann hevur um hesi mál:

- Eg dugi ikki at siggja nakran beinleiðis fyrimun við at leggja kommunurnar saman, nú, sigur hann. - Tað er kanska ov seint, tí tær stóru fløgurnar eru gjørdar. Men í prinsippinum hevði mær dámt betur, um kommunurnar vóru størri og færri. Tá høvdu vit minka um henda køvandi lokalpolitikk, ið er farin so illa við landi okkara. Tað sosiala hevði eisini fungerað betur, tí tá vóru vit fleiri um

uppgávurnar. Soleiðis sum politikkurin hevur verið førður seinastu árin, hevur tað rátt um at drigið sum mest til sín sjálvs. Vónandi dugir yngra atarllíðið sær betur hógv, sigur Petur Páll.

Eitt valdømi

Hann er annars av teirri samfærðing, at um Føroyar var eitt valdømi, so hevði tað havt størsta týðning fyrri at komið lokalpolitikkinn til lívs.

Men bert tá ikki ótta fyrri at bygdarnar ikki verða so væl umboðaðar á tingi - heldur tá ikki at flestu tingmenn tá verða valdir í Havn?

- Nei, als ikki, sigur Petur Páll. Tvørtur ímóti haldi eg, at fleir atkvøður fara úr Havnini, tí har búgva jú so mong bygdafólk. Tað verða heldur hesi, ið atkvøða fyrri onkrum bygdavalevni, enn øvugt, sigur Petur Páll.

Mugu vera varin

Petur Páll harmast eisini støðuna, sum nógvir sethúsaeigagar eru komir út í. Men hann heldur, at fólk eiga at vera varin, nú feløg verða stovnað. Hetta kann lættliga fara yvir geivind - verri enn neyðugt er. Vit mugu minnast til, at fólk hava sjálv valt at seta seg skuld, hóst vit vita, hvussu vánalig bústaðarvurðurskiðini vóru í áttatíðrum. Sjálvandi hava bankamir ábyrgd av, at teir soleiðis oysu pening inn í samfelagið, og politiski myndugleikin átti

sjálvandi eisini at hava lagt víðurskiðini soleiðis til rættis, at til bar at búgva í hesum landi, uttan at setja seg í millióna skuld. - Eg vil bara leggja dent á, at vit mugu vera sera varin, tí tiltøk frá sethúsáðarum kunnu lættliga kollsigla samfelagið, sigur Petur Páll.

Ger fortred

At enda spurdu vit hann um, hvat hann helt um treytirnar, sum landsstýrið nú hevur sett kommunum:

- Eg haldi at hasar treytirnar eru heldur enn ikki lógvar. Teir krevja, at vit skulu hava javnvág á figgarættanini. Hetta eru somu treytir sum danir seta landsstýrinum, men sum landsstýrið hvørki kann ella vil uppfylla. Men kortini seta teir kommunum hesar treytir.

Kommunali kreppugrunnurin gera eisini kommunum fortred. Kommunurnar fáa illa samráðst við kreditfeløg o. o. nú um sanering, tí teir siggja jú, at figgarættanin hongur saman. Ólukkan er bara hon, at kommunuskattaprosentið er alt ov høgt. Vit áttu at havt eitt skattaprosent, sum fólk kunnu liva við - tá høvdu vit eisini frægari kort á hondini mótvegis kreditorum, sigur Petur Páll at enda í samrøðuni við Bergmál.

eli